

Vliegveld HATO Curaçao

Hato Airport

Hato Airport, ook wel Aeropuerto Hato of Curaçao International Airport genoemd, is het officiële vliegveld van het eiland Curaçao. Het is het enigste vliegveld van het eiland en is geschikt voor alle soorten vliegtuigen. Het wordt daarmee ook gebruikt voor zowel regionaal als internationaal transport.

Het vliegveld ligt op 12 kilometer van Willemstad en is gevestigd ten noorden van Curaçao. De start- en landingsbaan van het vliegveld hebben een lengte van 3400 meter en een breedte van 60 meter.

Hato Airport tijdens de Tweede Wereldoorlog

Het vliegveld is tijdens de Tweede Wereldoorlog erg veel gebruikt. Het was tijdens de oorlog het drukste en belangrijkste vliegveld van het gehele Caribisch gebied. De Amerikaanse luchtmacht gebruikte het vliegveld destijds voor het patrouilleren van onderzeeërs.

Waar komt de naam vandaan?

Op een paar meter afstand van het vliegveld liggen de Hato grotten. Deze grotten zijn één van de populairste bezienswaardigheden voor toeristen. Waarschijnlijk leefden rond het jaar 500 n. Chr. de oorspronkelijke bewoners van dit eiland in deze grotten. Deze oorspronkelijke bewoners worden ook wel de Arawakindianen genoemd.

Tijdens de slavernij werden de grotten door gevluchte slaven gebruikt.

De luchthaven heette zoals gezegd aanvankelijk vliegveld Hato Airport, naar de nabij gelegen plaats Hato. Op dinsdag 5 januari 1954 werd het vliegveld herdoopt in Dr. Albert Plesmanluchthaven. Plesman, directeur van de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij voor Nederland en Koloniën, was enkele dagen voordien overleden. Dikwijls werd gesproken van Aeropuerto Plesman dan wel Plesman Airport, officieus bleef ook de naam Hato tot op heden in gebruik. Tegenwoordig is de officiële naam: Curacao International Airport. (Ook wel Hato Airport, ook wel Aeropuerto Hato)

De Koninklijke Marine (MLD) op HATO

Fairey Firefly Mk IV, P-65 te Hato

1952

De MLD stationeert een squadron Fairey Fireflies op HATO Militair, onderdeel van de luchthaven van Willemstad op Curacao. Later werden hier ook Grumman Trackers en Agusta Bell-helikopters gestationeerd. De taken waren verdediging van het grondgebied, verzorgen van vliegopleidingen en opsporing en OSRD.

**Grumman Avenger TBM- 3W2 064 ex P
124 (1953-1961) op Hato, Curacao**

Grumman Tracker

Vijf mariniers van de Marine Patrouille (MP) staan in 1951 met vier motoren en een jeep op vliegveld Hato te Curacao. Allen dragen de witte MP helm. Op de jeep staat een bord met de tekst Militaire Politie. Aan de rechterkant staat een monument.

Militairen van VSQN 1 op weg naar de kazerne vanaf Hato na vastwerken. 1954

Marine Vliegveld Hato op Curacao

Onderhoud aan de Sikorsky S-51. Hato Curacao feb. 1952

VSQ1 op het Marinevliegveld Hato, Curaçao.

Agusta Bell

De Agusta-Bell 204B(I)UH-1 Air Sea Rescue (ASR)/transporthelikopter 222 (1962-1978) boven het platform van vliegveld Hato. Links op de achtergrond de Sint-Christoffelberg.

In 1961 werden 7 toestellen van het type (I)UH-1 aangeschaft. Een tweetal toestellen was in gedeeld bij VSQ 1 op Hato.

1974

Neptunes nemen op HATO de taak van Squadron 1 over met een permanent detachement.

Maritieme patrouillevliegtuigen Lockheed SP-2H Neptune (1961-1982), op het MVK HATO Curacao (1961)

1990

De Orions waren aanvankelijk bedoeld voor onderzeebootbestrijding boven de Atlantische Oceaan, vandaar ook dat er permanent 1 was gestationeerd op IJsland. De Orions kregen na 1990 meer taken, ook boven land. Uiteindelijk 3 toestellen speurden vanaf Curacao naar drugsmokkelaars in het Caribisch Gebied.

**Een Grumman TBM-3W2 Avenger
onderzeebootbestrijdingsvliegtuig op vliegveld
Hato (Curaçao).1955**

Op donderdag 6 juli 2000 zal de laatste van de 2 Fokker F-27 Maritieme vliegtuigen worden overgevlogen naar Nederland. Daarmee is er een eind gekomen aan een periode van bijna 19 jaar van het bestaan van het 336 Squadron van de Koninklijke Luchtmacht op Curaçao. Het 336 Squadron was samengesteld uit personeel van de luchtmacht, marine en Antilliaanse burgers. De belangrijkste taken van het kleinste squadron van de luchtmacht bestond uit transport- en verkenningsvluchten en zogenaamde SAR (search and rescue) vluchten.

Overdracht van vliegveld Hato door 320
Vliegtuigsquadron van de Marineluchtvaartdienst aan
336 Squadron van de Koninklijke Luchtmacht. 1982-
04-01

Op 12 januari 2007 is de overdracht van vliegveld Hato-militair aan de kustwacht van de NL. antillen en Aruba . Het was sinds 1952 in gebruik bij de MLD toen dar op 22 januari van dat jaar squadron 1 met 12 Firefly Mk.1 toestellen werd gestationeerd

In 20

Het detachement van het militaire deel van de *dr. Albert Plesman* luchthaven (HATO) op Curaçao is opgeheven. De taken van de Orions in het Caraïbisch Gebied waren in 2007 tijdelijk overgenomen door twee F-60U transportvliegtuigen van de Koninklijke Luchtmacht. Deze F-60U's zijn in verband met bezuinigingen uit dienst genomen en de kustwachttaken in het Caraïbisch Gebied werden overgenomen door twee *De Havilland DHC-8 Long Range 100* vliegtuigen van de Canadese firma *Provincial Airlines Ltd.* Defensie heeft de kustwachttak in 2006 voor de duur van tien jaar aan deze firma uitbesteed.

Wapenschild Hato Militair

Op Hato Militair onthulde de commandant van de vliegbasis , Kapitein Luitenant ter Zee Leo van Esdonk en de oud commandant Kapitein Luitenant ter Zee Joep Geilenkirchen woensdagochtend 19 juli 2006het nieuwe embleem van Hato Militair Hiermee ging een lang gekoesterde wens in vervulling

Na een jarenlang traject konden de commandant en oud commandant vandaag eindelijk het nieuwe embleem aan de muur van het wachtgebouw bij de poort van Hato Militair ophangen

In 1997 werd het initiatief ontplooid en het eerste ontwerp gemaakt Door de strenge eisen waaraan een embleem moet voldoen. duurde* het lot 2002 eer er een definitief ontwerp op tafel lag. Dit werd aangeboden aan de Hoge Raad van Adel die het in 2004 accordeerde en de bevelhebber der Zeestrijdkrachten toestemming verleende om het embleem Hato Militair toe te kennen

KLTZ Geilenkirchen

Met deze toestemming kon het embleem daadwerkelijk worden gerealiseerd Het toeval wilde dat oud Commandant Geilenkirchen Die nauw bij het project betrokken was deze zomer op Curaçao doorbrengt

Het perfecte moment om de lang gekoesterde wens in vervulling te doen gaan Het embleem symboliseert de verbondenheid van Hato Militair met de Nederlandse Antillen en Aruba. De zes gouden sterren tegen de azuurblauw achtergrond staan voor de zes eilanden De gestileerde vliegende vogel is ontleend aan het Autonomie monument uit 1954 en symboliseert het vliegend materieel

Van Hato Militair De zilveren ellipsvormige baan geeft de band tussen de militaire vliegbasis en de eilanden van de Nederlandse Antillen en Aruba weer Als embleemspreuk staat "SEMPER OPUS SUPEREROGATIONES in het goud op een lint van azuur. Dit betekent 'een prestatie die de verwachting overtreft "Een devies dat Hato Militair altijd heeft waargemaakt" benadrukte KLTZ b.d. Geilenkirchen

Militaire basis VS op Curaçao

Start bouw FOL-basis in tweede week januari

De eerste spade voor de constructie van het Amerikaanse drugsbestrijdingscentrum (zo heet het officieel; militaire basis voor ingrijpen in oorlog in Colombia) Forward Operating Location (FOL) op luchthaven Hato ging niet meer in 2001 de grond in. De investering komt bijna geheel terecht bij een Deens-Franse combinatie en gaat dus grotendeels aan de neus van Nederland en de Antillen voorbij.

Toen begin november het miljoenenproject werd gegund aan de joint venture Pihl/Colas, was het nog de bedoeling dat de startceremonie tussen kerst en de jaarwisseling zou plaatsvinden. De groundbreaking is nu gepland voor de week van 10 januari 2002. De Amerikaanse regering heeft in totaal 43,9 miljoen dollar uitgetrokken voor de FOL-basis op Hato. De aannemerscombinatie Pihl/Colas neemt daarvan 32,5 miljoen dollar voor haar rekening. Zo maakte het Amerikaanse consulaat-generaal in Willemstad op 8 november 2001 bekend.

Van de aannemerscombinatie die de basis op Curaçao neerzet, komt Pihl uit Denemarken en Colas uit Frankrijk. De gunning aan Pihl/Colas anderhalve maand geleden kwam na grondige evaluatie van de verschillende offertes door Southern Command in Miami.

De drugsbestrijdingsbasis komt ten westen van de plek waar de Marine Luchtvaartdienst is gevestigd. De komende twee jaar verrijzen er op ruim 55.000 vierkante meter een hangar, een centrum van waaruit de activiteiten worden begeleid en gecoördineerd en een onderhoudsgebouw, maar ook het platform waar de militaire vliegtuigen staan geparkeerd wordt uitgebreid en de bestaande taxibaan wordt verlegd. Exclusief de taxibaan, maar inclusief de toevoerwegen en de veiligheidszone gaat het om een terrein van circa 100.000 vierkante meter.

De investering die de VS aanvankelijk zouden doen in faciliteiten op de luchthaven Reina Beatrix op Aruba, is voorlopig uitgesteld. Het Amerikaanse Congres had daartoe besloten in verband met de prioriteiten die gelden sinds de aanslagen van 11 september.

Curaçaoose politicus wil af van VS-basis

"Jornada Continental", "Tegen de Yankee-wetten in Colombia"

De militaire basis op Curaçao

Het contract met de Amerikaanse militaire 'location' op Curaçao dat in 2010 afloopt, kan beter niet worden verlengd. Dat zei de Curaçaose politicus Helmin Wiels van oppositiepartij Pueblo Soberano zaterdag.

"Op die manier voorkomen we dat Curaçao wordt meegesleurd in een op handen zijnde oorlog tussen Venezuela en de Verenigde Staten." Wiels is ervan overtuigd dat de toenemende spanningen tussen Colombia en Venezuela, die de afgelopen dagen verder toenamen, uiteindelijk zullen leiden tot een oorlog tussen Amerika en het land van president Hugo Chávez.

De Verenigde Staten hebben verschillende militaire bases in Colombia en het land heeft onlangs contracten afgesloten voor meer bases. Volgens Wiels is Amerika bewust uit op een oorlog met Venezuela. Dat kan volgens hem "desastreuz" gevolgen hebben voor Curaçao. "Zolang we de Amerikanen de ruimte bieden voor een eigen basis op Curaçao, worden we gezien als verrader in Venezolaanse ogen. We zijn een klein land en kunnen beter iedereen te vriend houden."

De Amerikaanse Forward Operation Location (FOL) werd in 2000 op Curaçao gevestigd. Het tienjarige contract voor de locations op Curaçao en Aruba loopt volgend jaar af. Het wordt stilzwijgend verlengd als geen van beide partijen er bezwaar tegen maakt. Wiels roept de Antilliaanse regering op actie te ondernemen en de FOL te sluiten. (ANP/VK, 14-11-2009).

De Nederlandse uitvalsbasis naar Venezuela is gewild

Hans Marijnissen– 14:51, 15 februari 2019

Toestellen van de Amerikaanse luchtmacht op het vliegveld van Curaçao

Het Curaçaose vliegveld Hato wordt de spil in de hulpverlening aan Venezuela. Kamerleden waarschuwen voor het risico van militaire betrokkenheid.

Wie de bruinverbrande toeristen voor de terminal van luchthaven Hato op Curaçao voorbijrijdt en in de scherpe bocht naar links weer de afslag naar rechts neemt, komt uit bij een sobere loge met een slagboom. Hier bevindt zich het andere deel van dit vliegveld, het 'Coastguard Air Station HATO'

Een eenvoudige kantine geeft toegang tot de hangars van de Nederlandse kustwacht die met twee Dash-8 patrouillevliegtuigen het luchtruim en de Caribische Zee in de gaten houdt. In 2006 heeft Defensie het beheer van dit militaire deel formeel overgedragen aan de civiele kustwacht, maar dat wil niet zeggen vanuit hier geen militaire operaties meer plaatsvinden. In tijden van crisis zoals bij orkaan Irma vliegen hier de transportvliegtuigen van Hercules af en aan, net als de KDC10's van McDonnell Douglas die ook voor groot vervoer zijn bedoeld.

Het verborgen Hato

Maar er is nóg een Hato, dat begint waar het terrein van de kustwacht ophoudt. Achter twee hangars staat een serie aangepaste Boeings 707 en 767 opgesteld, met enorme schotels op de rug. Het zijn de Awacs-radartoestellen van de Amerikaanse luchtmacht. Hato is namelijk óók een zogenaamde Forward Operation Location (FOL), een vooruitgeschoven militaire basis van waaruit de Verenigde Staten formeel de drugsbestrijding ter hand nemen, maar vermoedelijk veel meer doen.

Mocht de situatie uit de hand lopen en de VS militair willen ingrijpen, dan kan Hato een cruciale rol spelen

Nederland gaf de VS in 2000 in een verdrag toestemming voor de vestiging van een FOL op Curaçao en een op Aruba, maar die op het laatste eiland wordt nauwelijks gebruikt. De FOL op Hato daarentegen wordt volgens Defensie 'ten volle' benut. Sinds het vertrek uit Panama had de VS behoefte aan vooruitgeschoven posten die op dat moment voornamelijk werden gebruikt voor de war on drugs in Colombia. Ecuador en El Salvador leverden ieder ook een FOL.

De samenwerking met de Nederlanders is uitstekend, zo blijkt uit de evaluatie van de periode 2017-2018. De Awacs-toestellen speuren het luchtruim af, en de Nederlandse koninklijke marine gaat vervolgens achter de snelle smokkelboten aan. In één jaar tijd werden maar liefst 231 vluchten uitgevoerd die bijdroegen aan de onderschepping van 251.000 kilo coke en nog wat hallucinerende bijvangst.

Hub

Dat de Venezolaanse oppositieleider Juan Guaidó in overleg met de Amerikanen vliegveld Hato heeft uitgekozen als 'hub' voor 'humanitaire hulp', kan geen verwondering wekken. En niet alleen vanwege de locatie. Hato ligt op nog geen 80 kilometer van de Venezolaanse kust en de start- en landingsbaan is 3410 meter lang. De langste airstrip van de Caribische eilanden kan ook de grootste vliegtuigen ontvangen. Hato heeft ook ervaring met luchtbruggen, opgedaan na orkaan Irma in 2017.

Maar misschien belangrijker is de positieve ervaring van de Amerikanen in de intensieve samenwerking met Navo-partner Nederland in de drugsbestrijding. Mocht de situatie in Venezuela dusdanig uit de hand lopen dat de VS militair ingrijpen nodig achten, dan kan Hato daarin een cruciale rol spelen. Dan moet niet direct gedacht worden aan de stationering van gevechtstoestellen, eerder aan het andere gebruik van de Awacs-toestellen die er nu al staan, zij het met nog een civiele opsporingstaak.

Deze toestellen kunnen maar liefst elf uur zonder bijtanken in de lucht blijven, en vanuit hun positie een cirkel met een doorsnee van 400 tot 800 kilometer in de gaten houden. Dat is ook de functie van deze toestellen: drugsbestrijding is eerder een goede oefening. Ze zijn speciaal ontworpen om in tijden van een militair conflict, op grote afstand van het strijdtoneel precieze inlichtingen te verzamelen. Het is daarom aannemelijk dat de toestellen op hun huidige drugspatrouillevluchten óók, en misschien vooral, de situatie in Venezuela in kaart brengen.

Beducht voor conflict

Als Nederland en autonoom Curaçao iets niet willen, dan is het betrokken raken bij een militair conflict met Venezuela. Minister Blok van buitenlandse zaken benadrukte gisteren in een toelichting dat Nederland alleen toestemming geeft voor humanitaire acties waarvoor ook Venezuela het groene licht geeft.

De Curaçaose premier Eugene Rhuggenaath liet zich nog duidelijker uit: "Curaçao wordt een logistiek centrum voor civiele (dus géén militaire) operaties", aldus zijn verklaring letterlijk. Maar de grote vraag is of hij militair gebruik van Hato kan tegenhouden als dit vliegveld eenmaal de 'hub' is en de situatie aan de overkant van de Caribische zee verslechtert.